

menico (veksel) vzeli, a denarja ni in zopet more kmet v žep poseči, ter namesto, da bi dobiček potegnili, svoje vplačane deleže podvojiti.

Nekaj so pa vseeno dosegli in to je: kramarja s katerim so prej več let v prijaznosti skupaj živeli in z njim kupčije delali, tega so vničili.

Ljubi kmet, na tak način ne gre. Kdor ti hoče pomagati, mora ti pred vsem kredit z malimi obrestmi preskrbeti. Poljedelstvo nese dandanés komaj 3 procente, toraj moraš ti, ako nočeš sam sebe pokopati, posojilo tudi proti 3 procentom dobiti. Pa kako? hranilnice zahtevajo 5%, nekatere posojilnice celo 6—7%, s tem ti pa ni pomagano. Reci svojim zabitim poslancem, da naj, mesto da bi se deželni zborov izogibali, tam zahtevajo, naj zbor namesto stroškov, ki jih za malo koristne železnice izda, rajši nekaj milijonov za zadolženega kmeta porabi in mu posojilo proti 3% obresti preskrbi. Svojim ravno takim državnim poslancem pa vpij na vse grlo, da naj v državnem zboru tako dolgo razsajajo, dokler se nepravični zemljiški davek ne zniža. To ti bo pomagalo, ne pa konzumna društva.

Posojilnice in hranilnice po Raiffeisen-ovi sestavi.

(Konec.)

Dalje pomisli, da so činži, ki jih bodeš plačeval tudi za to toliko nizki, ker takošno društvo nima namena kapital skupaj spravljati, ampak ima namen le zboljšati gospodarske razmere svojih udov, in ravno zato je tudi pri tako skrbnem in previdnem delovanju mogoče, da je činž, ki ga ti od izposojenega denarja za komaj $\frac{1}{3}$ (edno tretjinko) procenta višji plačaš kakor pa so tisti procenti od katerih posojilnica oziroma hranilnica plačuje za sprejete denarne vloge.

Pa ne samo do sedaj povedane prednosti imajo Raiffeisen-ovi zavodi, ampak oni imajo še druge smotre (cilje); oni imajo poleg družega tudi dolžnost, da te pri tvojih pridelkih in izdelkih s svojo pomočjo obvarujejo prenizkih cen, katere, ako si v stiski, gotovo nastanejo; pa saj sam veš kako da je ako ni- maš denarja kadar ga potrebuješ pri rokah, a za svoje skromne potrebe pa ga imeti moraš, da si prisiljen to kar za prodati imaš skoraj na polovico zastonj od hiše dati. —

Glej! na tak način pa, ako se boš po gornjem receptu ravnal ti ne bode treba svojih s strahom in žuljanimi rokami pridobljenih pridelkov tudi v naprej grdim špekulantom pod nič prodajati, in to pa zato ne, ker boš lahko rekel: počakal bom z blagom tako dolgo, da poštene cene nastopijo.

Je pa teh Raiffeisen-ovih zavodov že ki tudi za skupno prodajanje deželnih pridelkov posredujejo, kar je seveda tudi velike vrednosti, ker se takó dražje proda.

Konečno ima tak zavod tudi nalogo, da zabrani kolikor mogoče razcepljenje gruntov, kar se zgodi s tem, da poseže vmes, plača hipotekarni dolg brezsrčnemu upniku, in tako izroči posestvo proti malim činžem zopet prešnjemu lastniku v roke.

Pa tudi moralčnega pomena so taka društva. Ona skrbijo da se vdomači štedenje (šparanje), da se goji poštenost, vničuje pijančevanje i. t. d. Statuti

namreč govore, da noben pijanec, igravec, slepar ali moralčno nezanesljiv človek pri takem društvu nobenega posojila dobiti ne sme. Razpor in politika se pri takem društvu tudi ne trpi.

Gotovo z veseljem mora vsakdo komur serce za ubogo zapuščeno kmetsko ljudstvo vroče bije, taka podjetja ki skrbijo za osebni kredit z nizkim činžem, srčno pozdraviti, in delovati na to, da se takih društev, in to so ravno Raiffeisen-ovi zavodi kolikor mogoče mnogo vstanovi.

Vi pa dragi kmetje tudi veste: „v slogi je moč“ zbirajte se tedaj, posvetujte se in snovajte take denarne zavode s trdnim prepričanjem, da Vam bode tudi res dober sad obrodilo.

Razne stvari.

(Letošnja kupčija s sadjam.) Več sadjerejcev se nam je potožilo, da letos, ko je sadje polno, posebno ko bode veliko jabelk, se jim sramotne cene obetajo. Uredništvo „Štajerca“ obrnilo se je takoj na štajersko sadjerejsko društvo, na štajersko kmetijsko družbo in štajerski deželni odbor s prošnjo, da naj v inozemskih in posebno tudi v Nemčiji izhajajočih časnikih naznanijo, da naj mnogi sadni trgovci k nam na Spodnje Štajersko sadje kupovat pridejo.

(Veliki poraz konzumovcev v Leskovci.) V nedeljo dne 15. t. m. imele bi se v Leskovci vršiti za občinski odbor nove volitve in gospod kaplan ter nadučitelj gospod V. Stoklas agatirata že od 14 dni sem od hiše do hiše, da bi občinski zastop popolnoma v roke konzumnega odbora spravila. Da bi pa tudi zmagala, vporabila sta ta dva imenitna gospoda vsa mogoča sredstva, pregovarjala in plašila sta kar na debelo ter ljudi na zlorabo volilskih pravic pripravljala. Gospod nadučitelj dal se je v volilni imenik kar dvakrat vpisati, enkrat kot nadučitelj v tretji, in enkrat kot posestnik v drugi razred; gospod župnik celo štirikrat, enkrat za sebe, dvakrat za cerkev in enkrat pa za „svetega Andraža“. Na dan volitve pa se v cerkvi ni nič drugega pridigovalo, kakor od volitve. Duševni voditelj agitacije pa je bil gospod nadučitelj Stoklas, kateri je vsako volilsko sleparjenje odobril in očito tudi dvojnoglasni sistem po belgijski šegi za Leskovec adoptiral. Vzlic temu obupnemu prizadevanju doživeli so gospodje konzumovci gorostasni poraz. Ljudstvo v Leskovcu je tega konzumskega gospodarstva v občinski celici že toliko sito, da so se kmetje k mestnim volilcem po pomoč zatekli, sami pa se polnoštevilno volitve udeležili, in proti dosedajšnjim občinskim odbornikom volili. Voljeni so v tretjem razredu: Jože Vidovič s 44; Jože Vindiš s 37; Andrej Vindiš s 36 in Juri Kmetec s 34 glasovi. Dosedanji občinski predstojnik Potočnik dobil je samo 16, nadučitelj V. Stoklas pa 23 glasov in z njima podležita tudi oba druga konzumska kandidata, če tudi so bila pravilno izdana pooblastila viničarjev gg. Kasper-ja od volilne komisije ovržena. Zanimivo razvil se je volilni akt v drugem razredu. Gospod nadučitelj, kateri je že v tretjem razredu svoj glas oddal, hotel je še tudi v drugem razredu voliti, a bil od volilcev zavržen, na kar je ta „dični“ gospod suho odgovoril: „preje sem volil kot nadučitelj, sedaj bom pa kot posestnik.“ Zakonito izdano pooblastilo nekega viničarja bilo je ovrženo, gospod kaplan je pa na povelje nadščevalca — pardon — nadučitelja s pooblastilom g. Ane Repotočnik protipostavno volil, k čimur je nadučitelj duhovito opazko sprožil: „ja en kaplan je kaj družega, kakor pa en viničar!“ Vse te nesramne sleparije niso mogle zabraniti, da bi „konzurovci“ zopet ne podlegli; na kar je volilna komisija brez da bi izid volitve naznanila „jo potegnili“ in s tem volitev v prvem razredu preprečila. Tako škandalozno počenjanje teh prebrisancev zbudilo je samo ob sebi umevno med kmeti opravičeno ogorčenje, in so gospod župnik, kaplan in nadščevalc in nadučitelj prav trpke opazke slišati mogli. Kolikor mi vemo, bodo volilci se s prošnjo na okrajno glavarstvo obrnili, da bi ono tem velikim možem posel volilne ko-